

Programma

- Traject Mijn Koers –

- ZininBoeren Campagne -

'Dat boeren er weer 'zin' in hebben en de samenleving weer 'zin' heeft in boeren'

Programma ZinInBoeren

'Zin' is de basis voor iedere beweging. 'Zin' is de combinatie van Plezier en Betekenis. Sleutelwoorden in het programma ZinInBoeren. De landbouw is in verandering. Om deze verandering en aanpassing succesvol te laten verlopen is het belangrijk dat enerzijds de boeren er 'zin' aan hebben en anderzijds dat de samenleving weer 'zin' heeft aan boeren. Dat boer en samenleving elkaar verstaan, weer blij zijn met elkaar en samen op weg gaan, dat is de basis voor een succesvolle transitie. Het programma ZinInBoeren heeft als doel dit vertrouwen te versterken en daarmee het ondernemersklimaat voor de Agrarische sector in Nederland te verbeteren.

Maatschappelijke waarde(n) van Landbouw

De landbouw en de Agrarische Ondernemers hebben een grote maatschappelijke betekenis voor o.a. De voedselvoorziening, het beheer van landschap en natuur, de recreatie, de gezondheid, het klimaat, de duurzaamheid, de bodem, het water, de cultuurhistorie en de sociale samenhang. De landbouw heeft dan ook een grote verantwoordelijkheid om te zoeken naar de juiste balans tussen de verschillende aspecten.

Programma ZinInBoeren: twee sporen

De landbouw is onderwerp van maatschappelijke discussie. De samenleving en de maatschappelijke onderwerpen bepalen in toenemende mate de 'ondernemers-ruimte' van agrarische ondernemers. Juist in tijden van verandering is het belangrijk om je eigen koers te kennen en verbonden te zijn met de samenleving en je omgeving. In het programma ZinInBoeren worden deze twee aspecten van modern ondernemerschap verenigd. Het programma bestaat uit twee onderdelen:

- Spoor 1. Mijn Koers: trajecten met groepen ondernemers
- Spoor 2. ZinInBoeren: communicatiecampagne publieke domein

Mijn Koers: trajecten met ondernemers

In tijden van veranderende omstandigheden is het als sector en als individuele ondernemer belangrijk om je eigen koers te bepalen. Als je weet wat je wilt, wat je richting is, kun je beter omgaan met de nieuwe omstandigheden.

Mijn Koers: uitgangspunten

Mijn koers is een traject waarin de ondernemer vormgeeft aan de eigen Koers. Uitgangspunten zijn:

- Regie bij de boer: de ondernemer bepaalt zijn eigen Koers, gebruik makend van collega's en expertise die wordt aangereikt. Centrale vraag is: wat past bij mij en bij mijn bedrijf?
- Externe oriëntatie: bij het uitzetten van de koers is het belangrijk je te oriënteren buiten de eigen kring, je te laten inspireren en spiegelen in andere werelden. De externe oriëntatie is een belangrijk onderdeel in Mijn Koers.
- Ondernemers-ruimte: we denken vanuit het concept ondernemersruimte. Iedere ondernemer heeft een ondernemersruimte met een zachte kant (mentaliteit, vaardigheden,

mind set samenleving, welzijn van de boer) en een harde kant (beleid, regels en de eigen bedrijfssituatie (grond, mensen, investeringen etc.)). De ondernemersruimte is het vertrekpunt voor de oriëntatie op Mijn Koers.

- Ontdekkingstocht: Mijn Koers is een ontdekkingstocht naar wat je wilt gaan doen. Het gaat om de richting die je kiest, vertaalt naar concrete stappen. De weg ernaartoe is echter net zo belangrijk. Mijn koers is een traject dat je samendoet met collega's en met input van kennis van buiten. Het leert je anders kijken, denken en doen.
- Praktijk en Praktisch: in Mijn Koers ga je letterlijk en figuurlijk op pad om je eigen toekomst vorm te geven. Het is een doe-traject. Deelnemers gaan de slag met het eigen bedrijf en de eigen omgeving.

Mijn Koers traject met ondernemers: opzet en programma

In groepen van maximaal 12 ondernemers gaan ondernemers aan de eigen koers werken. Het traject bestaat uit 5 bijeenkomsten met daaromheen intervisie en coaching vanuit de begeleiding.

- Dag 1. Mijn Koers: wat past bij mij als mens en als ondernemer?
- Dag 2. Mijn Ondernemingsruimte: wat is de startsituatie van ondernemer en bedrijf
- Dag 3. Mijn perspectieven: puzzelen met perspectieven, wat zijn ontwikkelrichtingen?
- Dag 4. Mijn aanpak: bouwstenen en acties (korte termijn en lange termijn)
- Dag 5. Mijn Weg: richting, actieplan en presentatie.

Externe oriëntatie: externen worden bij het proces betrokken en de deelnemers gaan ook bij elkaar en buiten de omgeving op pad om zich te laten inspireren. Het is een leerproces van een half jaar.

Koers-sessies: In overleg met de deelnemers worden er aanvullend zogenaamde koers-sessies georganiseerd rond een thema met een expert van buiten de landbouw. Je kunt denken aan een koers-sessies over verdienmodellen, marketing, korte ketens, grond, geluk, energiebalans, duurzaamheid etc.

Materiaal: de deelnemers werken aan een eigen koers-plan, daarvoor krijgen ze een map en werkbladen. Daarnaast wordt kennis en informatie overgedragen op verschillende thema's die aan de orde komen. We doen dat in de vorm van praktische hand-outs en digitale doorverwijzing van bronnen en mensen.

Mijn Koers: begeleiding

Iedere Mijn Koers-groep heeft een vaste begeleider. De begeleider is de coach van de groep en geeft invulling aan het programma. Daarnaast wordt per bijeenkomst een tweede begeleider dan wel expert toegevoegd voor het betreffende onderdeel. Wij werken dus vanuit een breed team met verschillende expertises: landbouwdeskundige, bedrijfsadviseurs, Coaches, Communicatie en marketingdeskundige etc. Per regio kan ook worden gekeken naar welke begeleiders/adviseurs uit de regio kunnen worden ingezet in het traject. Wij zijn ervan overtuigd dat voor de transitie van de Landbouw de erfbetreders een sleutelrol vervullen. Ook zij zullen daarin Koers moeten bepalen. We nemen ze dus graag mee in Mijn Koers trajecten.

Mijn Koers: locaties

Voor de bijeenkomsten zoeken we passende locaties in de regio. Dat kunnen boerenlocaties zijn maar het is ook interessant om juist naar een andere bedrijfslokatie te gaan, bij een gemeente, drukkerij, high Tech bedrijf of bierbrouwerij. De keuze van locatie is onderdeel van het leerproces. Ook van de locatie kun je leren!

Mijn Koers: ervaringen

Het traject Mijn Koers is afgelopen jaar ontwikkeld en uitgevoerd vanuit de Proeftuin Krimpenerwaard in Krimpenerwaard. In totaal is het traject toegepast op 3 groepen ondernemers, die zeer enthousiast reageren. Op de website van www.proeftuinkrimpenerwaard.nl (pilots/Mijn koers) kun je filmpjes bekijken van deelnemers en vind je meer informatie.

Mijn koers: 'train the trainers'

De werkwijze voor Mijn Koers wordt vastgelegd in een handleiding, zodat ook andere agrarische begeleiders en adviseurs het kunnen toepassen. Ter ondersteuning wordt een tweedaagse 'Train the trainers' cursus gegeven. Op deze manier hopen we ook de erfbetreders toe te rusten om de Agrarische Ondernemer op een andere manier te begeleiden. Een manier die beter past bij de huidige transitie van de landbouw waarin de regie van de Boer meer centraal komt te staan.

Binnen het programma is ook een digitale versie van Mijn Koers beschikbaar en zijn er ideeën om te komen tot een Quick scan Mijn Koers.

Spoor 2. Communicatie-campagne: ZinInBoeren

Mijn Koers-trajecten met ondernemers zijn het hart van het programma. Daarnaast is het voor de sector en voor de individuele ondernemer belangrijk om je te verbinden met de samenleving en de omgeving. De samenleving bepaalt mede de ondernemersruimte van de landbouw. Het is dus noodzakelijk om samen invulling te geven aan thema's als de voedselvoorziening, natuur en landschap, klimaat en duurzaamheid, economie van de landbouw etc. Het verbindend ondernemen is in deze tijd een noodzakelijk onderdeel van het moderne ondernemerschap.

Het is nodig om je omgeving te betrekken bij je koers en je koers te delen met de omgeving. Het is de basis om samen aan de slag te gaan met de maatschappelijke thema's en uitdagingen. Communicatie is dan ook een essentieel onderdeel van het programma ZinInBoeren. De communicatie-campagne ZinInBoeren richt zich volledig op het publieke domein en werken we uit op drie niveaus:

ZinInBoeren Campagne landelijk

De Koers van de sector en individuele ondernemers proactief communiceren om daarmee een voedingsbodemp te leggen voor de veranderingen die komen, voor boer en samenleving. Als sector samen uitdragen dat je gaat veranderen en ontwikkelen, met daarbinnen een grote diversiteit van bedrijven die ieder op een eigen manier omgaan met de uitdagingen. We communiceren dus vanuit de maatschappelijke betekenis van de landbouw. Belangrijke kernboodschappen zijn:

- Wij boeren zijn in verandering, zien de noodzaak
- Wij boeren: voedsel gezond en dichtbij
- Wij boeren willen veranderen

- Wij boeren willen verduurzamen
- Wij Boeren: willen werken in een kringloop
- Wij boeren willen landschap verfraaien
- Wij boeren: na plezier komen ook de peggels
- Wij boeren: willen eerlijke prijs voor voedsel
- Wij boeren: maken ons ook zorgen om de zorg
- Wij boeren: zoeken ook naar oplossingen

De campagne wordt opgebouwd rond de deelnemers aan Mijn Koers groepen. Bovenstaande kernboodschappen zijn voorbeelden. De daadwerkelijke invulling komt voort uit trajecten van de Boeren, met uitspraken/boodschappen van de boeren. Het is een campagne van, voor en door Boeren. In dit spoor wordt samenwerking gezocht met landelijke agrarische partijen. Ook worden de bestaande communicatie-infrastructuur van projecten en initiatieven benut, denk daarbij aan Boert Bewust, Boeren van Nederland etc. Wat er al is, vooral benutten. Gunnen staat boven claimen!

Campagne-activiteiten (eerste ideeën):

- Dagbladadvertenties, radiospotje van Boeren met perspectief
- *Free publicity in dagbladen*
- Website ZinInBoeren: interactief waar boeren
Filmpjes, beelden en verhalen kunnen plaatsen die we dan gebruiken in de communicatie met de samenleving
- *Filmpjes You Tube/ Sociale media*
- *Documentaire ZinInBoeren (2024)*

Voorbeeldfilmpje dat sfeer campagne goed weergeeft: www.terwiel.nl/downloads/GoodDairy-NLV4-DEF-1080.mp4

Zie uitwerking in Bijlage.

ZinInBoeren regionaal

Mijn koers trajecten met ondernemers vinden plaats in een regio: provincie, streek of gemeente. De deelnemers wonen en werken dus samen in een bepaald gebied. De communicatie wordt ook ingevuld op regionaal niveau, zoeken aansluiting bij ontwikkelingen in het gebied. Dat betekent dat Mijn Koers Trajecten ook onderdeel kunnen zijn van een gebiedsproces van gemeente of provincie of als onderdeel van nieuwe agrarische innovaties/ontwikkelingen in een gebied. In de aanpak van de communicatie zoeken we aansluiting bij het gebied.

Campagne-activiteiten: regio-specifiek maken

- *Regionale media: advertenties, interviews, reportages*
- *HAH-bladen: artikel of vaste column*
- *Mijn Koers -boeren als sprekers op bijeenkomsten in de regio*
- *Mijn Koers-boeren als spreker in staten en raden*
- *Mijn Koers-boeren als gastdocent op scholen*

ZinInBoeren lokaal

Het derde niveau is de communicatie van de agrarische ondernemer in zijn eigen directe omgeving. Dat varieert per ondernemer, afhankelijk wat past en wat de behoefte is. Vast onderdeel van het Mijn Koers traject is dat je de uitkomsten van het traject deelt met je directe omgeving: familie, burens en adviseurs/erfbetreders die zijn betrokken bij je bedrijf (van Dierenarts, voeradviseur tot de financieel adviseur).

Campagne-activiteiten: maatwerk lokaal

- *Open dagen op bedrijven*
- *Koers-tafels op het bedrijf of Boeren tafels (ontbijt tot diners)*
- *Mijn Koers-boer als adviseur in volkstuin*
- *Sportdagen bij koersboeren*
- *Theater of buurtfeest op locatie bij Mijn Koers deelnemers*

ZinInBoeren: organisatie

Mijn koers wordt vanuit een samenwerkingsverband van Wakker Boer uitgevoerd. Per groep is een vaste begeleider van Wakker Boer verbonden. In overleg worden andere experts ingeschakeld, daarbij kunnen ook regionale of lokale begeleiders worden ingezet. Een belangrijk nevendoeel van het programma is om ook verbondenheid in het gebied te stimuleren en de huidige begeleiders en adviseurs van de sector mee te nemen in de nieuwe vorm van begeleiden van ondernemers. Wakker Boer beschikt over een breed netwerk van begeleiders, experts en adviseurs die inzetbaar zijn.

Landelijk: ZinInBoeren als Beweging

Voor de ZinInBoeren communicatie-campagne op nationaal niveau, gaan we in gesprek met de verschillende agrarische organisaties en bedrijven in Nederland. Ons streven is een zo'n breed mogelijke samenwerking tot stand te brengen, met support en financiële ondersteuning. We streven naar een programma van 3-4 jaar dat zich in de loop van de tijd zal ontwikkelen. Belangrijk in dit spoor is dat we nadrukkelijk gebruik willen maken van alle lopende initiatieven. Het gaat om de gezamenlijke beweging.

Voor de ontwikkeling en ondersteuning van de Mijn Koers-trajecten als onderdeel van de ZinInBoeren programma, doen we een beroep op landbouworganisaties en overheden om te ondersteunen en te faciliteren bij het proces ondernemers te helpen bij de heroriëntatie op hun toekomst. Het is de basis voor een succesvolle transitie van de Landbouw en het platteland.

Regionaal en Lokaal: ZinInBoeren-pakketten

ZinInBoeren moet een beweging worden van ondernemers, de agrarische sector en de samenleving. De uitrol van het traject doen we door middel van het aanbieden van zogenaamde ZinInBoeren-pakketten aan diverse organisaties, bedrijven en mensen. Je kunt daarbij denken aan: Boerenorganisaties (afdelingen NAJK, LTO etc.), Agribusiness bedrijven, Provincies, Gemeenten, Gebiedsorganisaties, waterschappen, natuurorganisaties, lopende projecten, Agrarisch onderwijs etc. De betrokken organisaties geven samen met ons invulling aan het ZinInBoeren pakket.

Een ZinInBoeren-pakket kan bestaan uit:

- Mijn koers Trajecten voor groep boeren
- ZininBoeren Campagne activiteiten
- Koerssessies
- Train de trainer traject - Experts etc.

We hebben voorkeur voor een combinatie van partijen, waardoor verbinding ontstaat tussen de partijen. Iedere organisatie/gebied kan zijn eigen ZininBoeren-pakket samenstellen. Je kunt natuurlijk ook een pakket cadeau doen. Bijvoorbeeld het kerstpakket van de Rabobank is een ZininBoerenpakket voor de regio. De ZininBoeren worden dus op maat gemaakt, samen met de partijen.

In de regionale en lokale ZininBoeren trajecten kunnen ook lokale begeleiders, communicatiemensen worden ingezet. Werken met lokale en eigen mensen en medewerkers heeft voorkeur boven het invliegen van externe begeleiders en medewerkers. Bij ieder ZininBoeren pakket wordt nadrukkelijk gekeken naar wat een organisatie zelf kan en wil doen. Ook voor het eigen leerproces.

Wakker Boer

René Schepers

info@Wakkerboer.nl

Info@schepersadviseurs.nl

06 26 550950

Landelijke campagne

Inhoud	Omschrijving
Naam Campagne	ZinInBoeren
Inzet en impact	Verbeteren van ondernemersklimaat voor de landbouw in NL. Betekenis van landbouw voor de samenleving overdragen.
Domein/doelgroepen	Publieke domein en publieke opinie: draagvlak en draagkracht creëren voor de koers van de landbouw.
Kernboodschap	De Koers van de landbouw: Mijn Koers. Laten zien en voelen welke kant je op gaat veranderen en bewegen. Diversiteit: boeren in alle soorten en maten Mijn perspectief: ieder verhaal eigen perspectief
Media	Advertentiecampagne in (dag)bladen (wekelijks) www.zininboeren.nl : interactief met bijdragen van boeren, verhalen, filmpjes, beelden Sociale media: Mijn koers-statements HAH-Koerscommunicatie
Vorm/aanpak	Perspectief: Boeren met Mijn Koers Beeld: boer en bedrijf Inhoud: Mijn toekomst/Mijn Koers
Boodschap: Boer met Mijn Koers/Mijn Toekomst In korte eigen woorden.	Mijn 'zin':..... Mijn naam: Mijn bedrijf: Mijn product: Mijn inkomen: Mijn bijdrage: Mijn ding: Mijn Oproep:
Motto	Iedere advertentie heeft eigen motto van de boer.
Looptijd	2-3 jaar Wekelijks een advertentie De advertentie is de rode draad/kapstok WWW: interactief en doorlopend Sociale media: continue Aanvullende activiteiten rond thema's: voedsel, energie, biodiversiteit
Afzender	ZinInBoeren (neutraal, verbindend, boer en samenleving)
Organisatie	Wakker Boer doet.... Input boeren en communicatie

Mogelijk makers	Mogelijk gemaakt door Boeren en Agrarische bedrijven en partners in NL.
Financiering	Structureel: agrarische partners naar eigen inzicht of verdeelsleutel Per product: aanvullend, advertenties, filmpjes etc.
Budget	Start-budget: 100.000 2-3 jaar: 1-2 miljoen
Startdatum	Kerst 2021

Voorbeeld advertentie:

Mijn toekomst/Mijn Koers:

Mijn zin: ik ben boer omdat...	<i>Passie voor dier en buiten</i>
Mijn naam: hoe word ik genoemd	<i>Boer Hendrik</i>
Mijn bedrijf: kenmerkend	<i>Melkveebedrijf, 120 koeien, 20 kalven, 1 miljoen melk, 3 ha natuur</i>
Mijn product: wat maak je	<i>Melk en natuurbeleving</i>
Mijn bijdrage: bijdrage aan de wereld	<i>Goed doen en ietsje mooier maken...</i>
Mijn inkomen	<i>Modaal</i>
Mijn ding: open vraag	<i>Filosoferen in de melkput/duurzaamheid</i>
Mijn oproep: oproep aan samenleving	<i>Laten we elkaar iets gunnen!</i>

"ZininBoeren

Pakketje

Inhoud	Omschrijving	Wie/wat/wanneer
Naam gebied/project/organisatie		
Naamgeving pakket		
Mijn Koers		
Mijn koersgroepen		
Koersessies		
Experts		
Sparren/intervisie/coach		
Mijn Campagne		
Middelen		
Acties/activiteiten		
Media		
Organisatie		
Trekker		
Inkind		
Budget		

Bijlage

Wakker Boer en René Schepers

Ik ben René Schepers (59 jaar) bedenker en begeleider. Mijn professionaliteit is een mix van communicatie, coaching, marketing, creatief denken en filosofie. Ik ben afgestuurd sociaalgeograaf, filosoof en gecertificeerd coach (groepen en individuen). De afgelopen 25 jaar als adviseur (Schepers Adviseurs) werkzaam en de laatste 15 jaar veel werk in de landbouw.

Sinds 5 jaar heb ik naast het werk van Schepers Adviseurs, de Stichting Wakker Boer opgericht met als doel om Boeren Wakker te schudden in het besef dat naast vakmanschap en ondernemerschap, het acteren met de samenleving bepalend wordt voor de ondernemingsruimte van de landbouw. Centraal staat het denken vanuit het concept: Verbindend Ondernemen. We hebben we een breed netwerken van boeren, adviseurs, erfbetreders, onderzoekers, maatschappelijke organisaties en beleidsmakers waarmee we samen werken.

Projecten en trajecten in de landbouw waar we bij betrokken zijn:

- Stichting Weidegang/Amazing Grazing
- Boeren van Nederland/Boert Bewust
- Praktijkschool voor begeleiding (o.a. opleiding weidecoaches)
- Mijn duurzaamheid (traject voor agrarische ondernemers)
- Mijn koers
- Praktijkschool Verbindend Ondernemen (samen met LTO)
- Verbindend acteren (LTO-academie)
- VKA (Vruchtbare Kringloop Achterhoek)/VKO
- Diverse agrarische projecten: Koe en Wij, Home Made Eiwit, gewasbeschermingsmiddelen, Taskforce Korte Ketens, Glastuinbouw en Milieu, multifunctionele Landbouw, Melkveeacademie, Waardenwerken, Korte Ketens, Praktijkcijfers, Steunpunt Mineralen etc.

Onze intentie

Als Stichting Wakker Boer willen we ons inzetten voor het toerusten van de Agrarische Ondernemers, we zien voor de Landbouw een grote en onmisbare maatschappelijke waarde. We denken dat het programma ZinInBoeren een brug naar de toekomst kan zijn, waarbij boer en samenleving op nieuwe manier worden verbonden.